

København Nordvest, d. 25. Juni 2021

Kære Transportudvalg,

Jeg havde stillet transportudvalget et spørgsmål i form af nedenstående grafik, som udvalget sendte videre til transportministeren som spørgsmål og tak for det. Ministerens svar blev bragt på Altingets hjemmeside (<https://www.altinget.dk/hovedstaden/ministersvar/719519>) uden at medtage mit spørgsmål og uden at jeg blev gjort opmærksom på at svaret på mit spørgsmål, således blev bragt i et etableret medie, hvilket jeg selvfølgelig kun kan finde beklageligt. Det bliver ikke mindre beklageligt af, at de afviste af bringe nedenstående skriv som kronik, da jeg gjorde dem opmærksom på problemet. Bare endnu en måde hvorpå, det bliver understreget hvor vanskeligt det kan være, at forsøge at påvirke demokratiet og den offentlige debat, hvis man ikke er insider. Men nok om det og lad os istedet fokusere på Lynetteholm og hvorfor den IKKE er løsningen for København.

Det korte af det lange var og er, at alt det som man forsøger at sælge Lynetteholmprojektet på, kunne gøres billigere og/eller bedre på anden vis. Ministeren fortsætter desværre i samme rille i hans svar på mit spørgsmål. Så her kommer mit genmæle til Benny Engelbrechts svar, hvor jeg forholder mig til hans forklaringer fra en ende af:

Først skriver ministeren, at vi har et problem med overskudsjord i København. De estimater der er lavet i fht Lynetteholm, er baseret på en periode med byggeboom. Et boom vi på ingen måde kan forvente, vil fortsætter de næste 30-50 år. Desuden nævnes det, at man laver projektet her, for at klimasikre hovedstaden. Men det er der to problemer i. For det første, har vi brug for at klimasikre hele landet og netop her, får vi brug for den jord der bliver gravet op. Om vi overhovedet har nok til at klimasikre Sjælland med diger og volde, tvivler jeg på. For det andet, så er Lynetteholm stadig ikke klimasikring: Ligegyldigt hvor mange gange, politikerne bliver ved med at gentage den fejlagtige påstand, så bliver den altså ikke mere sand af den grund. Lynetteholmen vil først være klimasikrende *hvis man tilføjer sluseporte*, der kan lukke af for vandet. Som planen er nu, vil Lynetteholm blot udvide det eksisterende land og da det er pr definition en **holm** og ikke et dige som lukker af for vandet. Det ligger ligesom i navnet.

Det næste ministeren nævner er, at Lynetteholm skal stormflodssikre København fra nord. Men i

følge kommunens egne rapporter på området, så er den største fare for stormflodsoversvømmelser slet ikke fra nordsiden af havnen; det er tværtimod sydsiden der er mest udsat. Så vidt jeg er orienteret, er der ingen planer om at fixe det. Så man påstår igen, at man løser et problem, som faktisk er en misrepræsenteret af virkeligheden, samtidig med at det reelt ikke er nogen løsning på de virkelig udfordringer, som vi står overfor.

Men nu bliver det rigtig interessant, for ministeren kommer i sit svar faktisk ind på en af de meget billigere og langt mere realistiske løsningsmuligheder der er: Et dige til 800 millioner kroner. Men ministeren påstår at de penge sparer vi, ved at lave Lynetteholm istedet? Indrømmet er jeg ingen matematiker, men når fagbladet Ingeniøren har regnet sig frem til et samlet estimat på 80 milliarder for Lynetteholm, så er jeg da rimeligt sikker på, at det er dyrere end 800 millioner? Jeg ved ikke hvad det er for nogle gearede excelark, som man har gang i inde på Borgen, men det regnestykke jeg selv lige har skrevet ned på et stykke papir med blyant, er ret klart: Det ikke mindre end 100 gange dyrere, at lave Lynetteholm end at lave et dige.

For at være fair, vil jeg gerne forhold mig til, at ministeren påpeger at Lynetteholm skal finansieres med indtægter for at modtage den jord, som jeg skrev om tidligere. Men her har vi så problemet igen – for hvad så hvis der ikke er jord nok? Hvad hvis boligmarkedet crasher igen, sådan som de fleste økonomer vel er ret enige om, sker med faste mellemrum? Lynetteholm er et projekt på 50+ år og der kan immervæk nå, at ske meget på den tid. Et oplagt eksempel er at kigge på Trekroner: Man begyndte at bygge det på dets nuværende placering i 1786 for at beskytte København fra angreb fra vandsiden. Dog var de hverken færdige med at bygge det til Slaget på Reden i 1801 og ej heller, ved det engelske bombardement i 1807. Først 42 år efter man startede, stod det færdigt efter en del forsinkelse pga en periode med økonomisk nedgang. Til den tid havde den måde man førte krig på ændret sig totalt og Trekroner var ikke længere en nødvendighed.

Med andre ord så er et halvt århundrede svært at forsøge at spå om - hvem ved, hvordan vi vil bygge og bo til den tid? I år var første gang, at der var større fraflytning end tilflytning til hovedstaden. Hvis man insisterer på at presse projektet igennem, hvem skal så kunne sige, hvor længe det reelt vil tage at gennemføre projektet og hvem ved, om vi overhovedet vil have brug for det til den tid?

Ovenstående taget i betragtning, kan det undre mig, at ministeren med største selvfølgelighed, synes han kan konkludere, at den fremtidige udvikling er til at forudse. Hvis man ignorerer de nyeste tegn på forandring netop nævnt og kun laver sine beregninger, baseret på den mest gunstige tid midt i et byggeboom, så vil jeg vove at påstå, at man er en jubeloptimist med en nærmest naiv tro på fremtiden.

Der foregår en helt enormt selektiv udvælgelse af data, når ministeren på den ene side, kan tale for at Lynetteholm "kun" vil koste 2,5 milliarder, samtidig med at han gerne forsøger at overtale befolkningen til at synes om projektet, ved at ridse alle de ting op, som ikke er inkluderet i den sum. Hvad han ikke nævner er, at for at By & Havn kan finansieres, skal man sælge alle byggegrunde til den højest mulige pris, for at kunne afbetale på den enorme milliardgæld By & Havn har fået opbygget. Se bare hvor utroligt dyre boligerne i Nordhavn er blevet, for en lille "preview" af, hvad vi kan vente os. En anden ting man vil bemærke, hvis man kigger på Nordhavn fra plan til virkelighed, så er det er de grønne områder, som man i høj grad solgte idéen på i sin tid, er blevet udeladt i sidste ende.

Så når politikerne lover guld og grønne skove, så husk hvem der har interesse i at lave dette projekt? For med så meget andet i dansk politik, forsøges konceptet solgt til befolkningen, baseret på hvad de ved, vi gerne vil høre. Sandheden er desværre alt for ofte meget anderledes.

Til sidst vil jeg blot påpege et eksempel der for mig, opsummerer den spinproces der foregår omkring projektet med Lynetteholm: Man sælger idéen med urealistisk optimistiske fantasier. Man underspiller risikoen og det faktisk ret skrøbelige økonomiske grundlag for finansieringen. Og

så skærer man projektet op i små overkommelige bidder, som man får gennemført én for én, indtil vi pludselig er så langt, at det ikke kan stoppes – salamimetoden som også kaldes slicing.

Med anlægsloven vedtog folketinget en aftale om at bygge en tom ø, som ministeren selv har beskrevet som et sted, så kan den i princippet ende, som et naturområde med får på. Men sideløbende og i dette svar fra ministeren, som jeg svarer på her, bliver projektet pludselig pustet op med alskens håb for fremtiden, så de fleste der hører det kun kan tænke, at det lyder da ret fantastisk.

Ja, vel nærmest for godt til at være sandt? Så med den fantasi i mente, kommer her min kunstneriske repræsentation af en glad Benny Engelbrecht der fodrer fårerne på Lynetteholm. Grafikken er sammensat af de absurd idylliske arkitektrenderinger af projektet (den øverste del) og et guldaldermaleri Frederik Vermehren (den nederste del). Man er vel kunstner.

Mvh Stine Linnemann

Kunstner, aktivist og kandidat til kommunalvalget i København for Rolig Revolution

